

Valitus Viiskivi Oy:n kallion louhintaa ja louheen murskausta koskevasta ympäristölupapäätöksestä kiinteistöllä Kapsa, Myrskylä / vastine Vaasan hallinto-oikeudelle

Ympäristöterveysjaosto 20.03.2025 § 30

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Maarit Lönnroth
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Myrskylän ympäristönsuojeluviranomainen pyytää terveydensuojeluviranomaiselta lausuntoa Viiskivi Oy:n ympäristölupahakemuksesta kiinteistölle Kapsa (504–405–23–169), Myrskylä. Alueella on voimassa oleva maa-aineslupa sekä umpeutunut ympäristölupa kallion louhintaan ja louheen murskaukseen. Lupaa haetaan kiviaineksen louhintaan ja murskaukseen sekä pilaantumattoman maa- ja kiviaineksen ja asfaltin kappaleiden vastaanottoon ja käsittelyyn. Lausunto pyydetään toimittamaan 10.4.2025 mennessä Lupapiste.fi -palvelun kautta.

Askolan kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta on 2.12.2021 § 101 myöntänyt Viiskivi Oy:lle luvan maa-ainesten ottamiseen kokonaisottomäärälle 400 000 m³ kymmenen vuoden aikana. Lupa on voimassa 10 vuotta päätöspäivästä eli 2.12.2031 saakka. Rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt ympäristöluvan 10 vuodeksi koskien kallion louhintaa ja murskausta 28.8.2014 § 55. Ympäristölupa on vahvistettu Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä 2.10.2015. Ympäristölupa on päättynyt 28.8.2024. Samalle hakijalle on lisäksi myönnetty viereiselle kiinteistölle 20.12.2018 § 85 toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa maankaatopaikalle sekä pilaantumattoman maa-ainesjätteen, betoni- ja tiilijätteen sekä pysyvän jätteen muuhun käsittelyyn.

Kapsan kallioalue sijaitsee seututien 1751 Myrskylä-Porlammi pohjoispuolella. Suunnitelma-alue rajoittuu itäosaltaan Myrskylän ja Lapinjärven kunnanrajaan. Alue on jo aiemmin ollut kiviainesten ottamis- ja jalostuskäytössä ja alueelle on avattu louhos. Alue on enimmäkseen avokalliota. Alueella murskataan alueelta otettavaa kiviainesta tie- ja muuhun rakentamiskäyttöön. Eri murskelajikkeita tuotetaan keskimäärin 50 000 tonnia, maksimissaan 120 000 tonnia vuodessa.

Louhintatyö koostuu porauksesta, panostuksesta, räjäytyksestä sekä ylisuurten lohcareiden rikotuksesta. Louhittavalta alueelta poistetaan pintamaat ja ne varastoidaan alueen itäosaan melu- ja pölyesteiksi. Murskauslaitos sijoitetaan alueen pohjatasolle ja mahdollisimman lähelle louhoksen seinämää, josta kalliota kulloinkin otetaan. Valmiit murskelajikkeet siirretään murskauslaitokselta varastokasoihin ja niistä kuorma-autoihin pyöräkuormaajalla. Valmiit tuotteet kuljetetaan alueelta kuorma-autoilla.

Toiminta on yleensä kausittaista kiviaineksen kysynnän mukaan, mutta toimintaa voi olla ympäri vuoden. Toiminnassa voi olla myös välivuosia, jolloin alueelta ei oteta lainkaan kiviaineksia. Murskauslaitos on siirrettävä eli laitos tuodaan alueelle jokaista toimintakertaa varten ja viedään pois kunkin urakan päätyttyä. Murskaus tehdään urakoina, yhden murskausjakson kesto on yleensä 3–8 viikkoa. Murskauskertoja on yleensä 1–3 vuodessa. Suhteutettuna keskimääräiseen vuotuiseseen ottomäärään alueella on räjäytyksiä arviolta 2–3 kpl vuosittain.

Päivittäiset toiminta-ajat:

- murskaus arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 7.00–22.00 välisenä aikana
- poraus arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 7.00–21.00 välisenä aikana
- räjäytykset ja rikotus arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 8.00–18.00 välisenä aikana
- kuormaus ja kuljetus arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 6.00–22.00 välisenä aikana. Maa-ainesten kuljetusta poikkeustapauksissa lauantaisin klo 7.00–16.00.

Liikennettä on aktiivisina aikoina 10–30 autoa vuorokaudessa.

Työmaa-alue pidetään siistinä maa-aines- ja ympäristölupien mukaisesti ja asiattomien pääsy alueelle on kielletty. Toiminnan päätyttyä alue maisemoidaan ja siistitään.

Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 500 metrin päässä ottamisalueen rajasta alueen eteläpuolella. Ottamisalueen läheisyydessä ei sijaitse pohjavesialueita.

Pölypäästöjä syntyy murskausprosessin eri vaiheissa ja jonkin verran murskeen siirrossa (kuormaus, kuljetukset) ja seulonnessa. Pölyn leviämistä estetään olosuhteiden ja mahdollisuuksien mukaan kastelemalla käsiteltävä materiaali (murskauksessa) ja koteloimalla laitoksen kuljettimet ja seulat. Pölyämistä vähennetään myös pitämällä putoamiskorkeudet mahdollisimmat pieninä. Alueen maapohjan pölyäminen estetään tarvittaessa kastelemalla. Pölyämistä itään ja pohjoiseen ehkäistään myös varastokasojen sijoittelulla. Hakemuksessa esitetään ilmanlaatuselvitys vuodelta 2013, jonka mukaan on oletettavaa, että hiukkaspitoisuuksien raja- ja ohjearvot alittuvat mahdollisesti häiriintyvissä kohteissa. Raportin mukaan on kuitenkin mahdollista, että suotuisissa sääolosuhteissa voi vuorokausiarvo olla kohtuullisen korkea. Syntyvää pölyä esitetään arvioitavaksi tuotannon aikana jatkuvasti aistinvaraisesti.

Toiminnassa melua syntyy murskauksessa, kuljetuksissa ja kuormauksessa sekä seulonnessa. Merkittävin yksittäinen melunlähde on murskauslaitos. Kuormaus ja työkonet, esim. peruutushälyttimien ääni, voivat ajoittain nostaa melutasoa. Äänen kuuluvuus ympäristöön vaihtelee mm. sääolosuhteista ja vuorokaudenajasta riippuen. Melun leviämisestään toimivat luontaiset maastonmuodot ja louhinnassa syntyneet kallioseinämät

sekä varastokasat. Meluhaittaa vähentävät osaltaan myös kaluston säännöllinen kunnossapito ja huolto ja muut laitetekniset ratkaisut. Murskaus on kausittaista ja vuosittainen toiminta-aika on suhteellisen lyhyt. Hakemuksessa esitetään melumittausraportti vuodelta 2017, jonka mukaan murskauksesta aiheutuva melu ei ylitä ohjearvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Syntyvää melua esitetään arvioitavaksi tuotannon aikana jatkuvasti aistinvaraisesti.

Ottoalueella ei säilytetä suuria määriä polttoaineita ja murskauslaitos on paikalla vain toiminnan ajan. Ottoalueen sade- ja hulevedet virtaavat ojia pitkin pohjoiseen ja itään. Itäosaan purkavan ojan varrelle rakennetaan uusi selkeytysallas. Varmistetaan, että poistovesien mukana alueelta ei poistu ympäristölle vahingollisia aineita. Tarvittaessa veden käsittelyä tehostetaan esim. öljynerottimin. Murskauslaitoksen sosiaalitalan käymälän jätevedet johdetaan umpisäiliöön ja viedään jätevedenpuhdistamolle. Vaihtoehtoisesti käytetään kuivakäymälää. Kiinteistön Syrjälä 504-405-22-158 porakaivon veden laatua tarkkaillaan. Kaivosta otetaan vedenlaatu näyte ja mitataan veden pinnan korkeus kolmen vuoden välein toiminnan ollessa aktiivista.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Toiminta ei saa ylittää Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia melun ohjearvoja lähiasuintalojen piha-alueilla ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Erityisesti matalataajuisen melun haittojen ehkäisyyn tulee kiinnittää huomiota. Myös meluohjearvot alittavat melutasot saattavat aiheuttaa viihtyvyyshaittaa. Ympäristöterveys-jaosto katsoo, että mikäli toiminnasta aiheutuu meluhaittaa asutukselle, ei toimintaa tule harjoittaa viikonloppuisin eikä perjantaisin enää klo 17.00 jälkeen. Melun leviämistä olisi aina hyvä rajoittaa, vaikka suojattavia kohteita ei ihan vaikutusalueella olisikaan. Koska aikaisemmasta melumittauksesta on kulunut jo kohtuullisen pitkä aika ja olosuhteet ovat saattaneet muuttua, voi lähimpiin häiriintyviin kohteisiin kohdistuvaa melua olla syytä arvioida myös melumittauksin.

Pölyä ei saa kulkeutua haitallisessa määrin lähimpien asuinkiinteistöjen eikä loma-asuntojen piha-alueille. Pölynsidontakemikaaleja tulee välttää pölyntorjunnassa, jotta pohjaveden saastumisriski on mahdollisimman vähäinen. Koska aikaisemmasta ilmanlaatumittauksesta on kulunut jo kohtuullisen pitkä aika ja olosuhteet ovat saattaneet muuttua, voi lähimpiin häiriintyviin kohteisiin kohdistuvaa pölyhaittaa olla syytä arvioida myös mittauksin.

Ottoalueelle on syytä varata imeytysturvetta tai muuta kemikaali-vahinkojen torjuntaan soveltuvaa ainetta.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

Ympäristöterveysjaosto 29.01.2026
2843/11.05.02.08/2023

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Maarit Lönnroth
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Vaasan hallinto-oikeus varaa Myrskylän terveydensuojeluviranomaiselle tilaisuuden antaa kirjallisen vastineen Viiskivi Oy:n ympäristölupapäätöstä Askolan rakennus- ja ympäristöjaosto 28.8.2025 § 59 koskevan valituksen johdosta. Vastine pyydetään toimittamaan hallinto-oikeuteen viimeistään 5.2.2026 ensisijaisesti sähköisenä (*vaasa.hao@oikeus.fi*). Tiedostot pyydetään yksilöimään nimeämällä ne asiakirjan sisällön mukaisesti. Asian diaarinumero on **1321/2025**.

Niskavuori Oy ja kanssavalittajat harjoittavat maatalouselinkeinotoimintaa, pääasiassa maidontuotantoa, suunnitellun louhinta-alueen välittömässä läheisyydessä ja lisäksi alueella on asuinrakennus. Tuotantorakennukset sijaitsevat noin 600 metrin päässä ottoalueesta. Huomattava osa tilan pelloista ja laidunalueista sekä heinäsuoja sijaitsevat erittäin lähellä ottoaluetta.

Vaatimus 1

Lupamääräyksen 17 mukaan louhintaa, rikutusta, räjäytystyötä ja murskausta ei saa tehdä 1.5.–30.9. välisenä aikana. Lupamääräyksen 25 mukaan huhtikuussa ja lokakuussa tehtävistä räjäytyksistä on ilmoitettava toiminta-alueen itäpuoleisen maatalan haltijalle viimeistään räjäytystä edeltävänä päivänä.

Valituksessa vaaditaan, että ympäristölupaa on muutettava niin, että ympäristöluvan kohdassa 17 tarkoitettua toimintaa ei saa harjoittaa aikavälillä 1.4.–31.10. Toissijaisesti ympäristöluvan kohtaan 17 on lisättävä määräys siitä, ettei siinä tarkoitettua toimintaa saa harjoittaa 1.5.–30.9. välisen ajan lisäksi myöskään huhtikuussa tai lokakuussa, jos karjaa laiduntaa louhoksen vaikutusalueella tai terminen kasvukausi on käynnissä Uudellamaalla.

Vaatimusta perustellaan sillä, että louhinnasta ja murskauksesta aiheutuu laiduntaville eläimille meluhaittaa, eikä erityisesti nuorta karjaa ole mahdollista siirtää väliaikaisesti pois laidunalueelta esimerkiksi räjäytysten ajaksi. Valituksen mukaan toiminnasta aiheutuu myös pölyhaittaa, joka heikentää laidunalueiden rehun laatua ja voi aiheuttaa karjalle terveyshaittaa. Toiminta myös rajoittaa maatalan rakennusten sijoittamismahdollisuuksia omilla kiinteistöillä.

Vaatimus 2

Valittajat vaativat, että meluvallien rakentamisessa tulee noudattaa aikaisemmassa ympäristöluvassa määrättyä. Aikaisempi ympäristölupa edellytti valituksen mukaan, että alkuvaiheessa murskauslaitoksen itäpuolelle on sijoitettava 5 m korkea ja 40 m pitkä meluvalli. Meluvallia ei valituksen mukaan kuitenkaan ole rakennettu. Valituksen mukaan melun lisäksi valleilla on merkitystä myös pölyn kulkeutumisen estämiseksi.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan vastineen:

Ympäristöterveysjaosto katsoo, että toiminnasta ei saa aiheutua haittaa eläinten hyvinvoinnille. Eläintenpitäjän tulee voida huolehtia eläinten hyvinvointilain mukaisista velvoitteista ilman kohtuuttomia järjestelyjä naapurikiinteistön toiminnasta aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Pykälä tarkastetaan heti.